

MỤC LỤC

6 Nghệ thuật để làm gì?

MĨ THUẬT CỔ ĐẠI

10 Để được thấu hiểu

14 Ghi lòng tạc đá

16 Mong cầu bất tử

20 Vươn tới hoàn mĩ

22 Trang trí không gian

MĨ THUẬT TRUNG CỔ VÀ PHỤC HƯNG

26 Thờ phụng thánh thần

28 Tuân theo khuôn mẫu

30 Nâng niu chữ viết

32 Lưu lại thời đại

34 Tỏ lòng thành kính

36 Thổi hồn vào nét mực

38 Khơi nguồn ý tưởng

42 Thêm nhiều góc ngắm

44 Nghiên cứu khoa học

46 Tả thực sống động

48 Xây dựng đền đài

50 Các nghệ sĩ thời kì Trung Cổ
và Phục Hưng

MĨ THUẬT THẾ KỈ 17 VÀ 18

54 Vinh hiển tổ tiên

56 In ấn hàng loạt

58 Truyền đạt giáo lí

62 Phô trương lối sống

64 Tìm điểm hài hòa

66 Các nghệ sĩ thế Kỉ 17 và 18

MĨ THUẬT THẾ KỈ 19

70 Khuấy động cảm xúc

72 Phơi bày hiện thực

74 Bắt lấy khoảnh khắc

76 Tạo ấn tượng mạnh

80 Coi trọng chất liệu

- 82 Thuận theo thời thế
84 Các nghệ sĩ thế Kỉ 19

MĨ THUẬT HIỆN ĐẠI

88 Biểu lộ nội tâm

90 Nhìn đời đa diện

92 Tái chế ra vẻ đẹp

94 Trở nên trừu tượng

96 Khám phá giấc mơ

98 Vẽ khung cảnh nước Mĩ

100 Tận hưởng ngẫu hứng

102 Các nghệ sĩ đầu thế Kỉ 20

- 118 Giúp ích cộng đồng
120 Phát huy di sản
122 Ứng dụng công nghệ
124 Các nghệ sĩ đương đại

126 Thuật ngữ

128 Chỉ mục

TCN là viết tắt của từ
Trước Công nguyên,
nghĩa là trước thời điểm
mọi người cho rằng chúa
Jesus ra đời.

NGHỆ THUẬT ĐỂ LÀM GÌ?

Nhắc tới nghệ thuật, bạn nghĩ đến điều gì đầu tiên? Có phải bạn nhớ ngay tới những bức tranh nhảm chán trong các phòng triển lãm? Nghệ thuật còn nhiều điều hơn thế! Loài người đã sáng tạo nghệ thuật suốt hàng ngàn năm, các nền văn hóa trên thế giới đã phát triển những truyền thống nghệ thuật độc đáo của riêng mình. Nhưng lí do để sáng tạo nghệ thuật đều khá giống nhau dù bạn ở đâu.

LƯU LẠI DẤU TÍCH

Các nhà khoa học tin rằng con người thời sơ khai đã phát triển ngôn ngữ từ mĩ thuật. Họ vẽ ra các biểu tượng để ai nhìn thấy cũng hiểu được. Mĩ thuật được truyền lại từ các nền văn minh cổ đại chính là cánh cửa dẫn chúng ta tìm về quá khứ.

THỂ HIỆN CÁ TÍNH

Nếu cầm bút và vẽ được những cảm xúc của mình ra giấy, bạn đúng là một nghệ sĩ rồi đấy! Nhiều nghệ sĩ ngày nay tạo ra các tác phẩm mang tính cá nhân cao để thể hiện thế giới nội tâm của họ. Nhưng nghệ sĩ nào cũng sẽ đưa chất riêng của mình vào tác phẩm mĩ thuật.

DUY TRÌ NIỀM TIN

Trong các tôn giáo trên thế giới, mĩ thuật được dùng để củng cố niềm tin của con người. Mĩ thuật tôn giáo có thể tôn vinh thánh thần hoặc khiến người ta lo sợ nếu không tuân theo các giáo luật.

TRUYỀN TẢI THÔNG ĐIỆP

Mĩ thuật còn được dùng để vận động chính trị bằng các băng rôn, biểu ngữ và tranh tường. Những hình ảnh mạnh mẽ có thể tác động và thay đổi nhận thức của mọi người về một vấn đề cụ thể nào đó.

KỂ CHUYỆN

Hình minh họa có thể khiến một cuốn sách thêm sinh động và khơi gợi trí tưởng tượng. Nhưng kể chuyện không nhất thiết cần đến ngôn từ. Chỉ một bức tranh thôi cũng tự nó chứa đựng câu chuyện rồi.

THIẾT KẾ VÀ TRANG TRÍ

Mĩ thuật có tác động rất lớn tới cách thiết kế đồ đạc, tiêu biểu là đồ nội thất. Các nhà thiết kế tạo ra những món đồ khiến thế giới quanh ta thêm đẹp đẽ.

THÁCH THỨC TRUYỀN THỐNG

Liệu một chai nước ngọt có được coi là tác phẩm mĩ thuật không? Có những thứ ta thấy tầm thường, nhưng trong mắt một số nghệ sĩ thì chúng lại có vẻ đẹp riêng. Họ dùng trí tưởng tượng để tạo ra những cách nhìn mới về mọi vật.

GẮN KẾT CỘNG ĐỒNG

Mọi người vẫn thường tụ tập ở các không gian công cộng để sáng tạo nghệ thuật, chẳng hạn như cùng vẽ tranh tường để nâng cao ý thức cộng đồng. Các họa sĩ cũng thường chung sức để làm đẹp cho các khu vực tối tăm nhếch nhác ở thành thị.

KIẾN TẠO VẺ ĐẸP

Nghệ thuật có thể là vẻ đẹp mà mọi người thích nhìn ngắm. Nhưng thế nào là "đẹp" thì câu trả lời lại khác nhau theo thời gian và giữa các nền văn hóa. Quan điểm cho rằng nghệ thuật phải đẹp đến nay cũng không còn là tuyệt đối nữa.

THỂ HIỆN ĐẲNG CẤP

Cũng giống như ngày nay chúng ta muốn mình thật đẹp trong ảnh, thì thời xưa người ta thích đặt vẽ tranh chân dung mình diện những bộ đồ lộng lẫy nhất bên cạnh nhiều món đồ sang trọng, xa xỉ.

MĨ THUẬT CỔ ĐẠI

Mĩ thuật luôn là một phần quan trọng trong cuộc sống – ngay cả từ thuở sơ khai của loài người, khi ấy dù phải ưu tiên đấu tranh để sinh tồn song con người vẫn dành thời gian để sáng tạo mĩ thuật. Các bức vẽ trên hang động và nhiều tác phẩm mĩ thuật tiền sử giúp chúng ta thấy rõ hơn cuộc sống và suy nghĩ của con người cách đây hàng nghìn năm, trước cả khi chữ viết xuất hiện. Theo thời gian, con người ở các nền văn minh cổ đại như Ai Cập, Hi Lạp và La Mã đã tạo ra rất nhiều tác phẩm mĩ thuật tuyệt vời, cho hậu thế biết nhiều điều về nền văn hóa của họ. Đó cũng là những nghệ nhân xuất chúng. Dù 2.500 năm đã trôi qua, Kĩ nghệ chế tác tượng điêu khắc của người Hi Lạp vẫn chưa có ai vượt qua được.

ĐỂ ĐƯỢC THẤU HIỂU

Không ai biết chính xác vì sao người tiền sử vẽ lên vách hang động nhưng dựa trên số lượng rất nhiều tranh hang động, có thể khẳng định các bức vẽ này quan trọng với họ. Một vài nhà Khoa học tin rằng tranh hang động là hình thức biểu đạt sơ khai của con người. Hành động đánh dấu lên vách hang động cho thấy một cách tư duy mới, là tiền đề cho sự phát triển ngôn ngữ ở con người.

1 Tranh hang động được phát hiện sớm nhất chỉ là những vết cào trên thành hang, như vết cào của gấu hoặc sư tử. Người Neanderthal – một chủng người đã biến mất, để lại các vết cào từ khoảng 75.000 năm trước.

2 Chủng người hiện đại sơ khai đã biết cách dùng bột mài từ đá để chế màu vẽ. Bột than đá cho màu đen và bột các khoáng vật khác cho màu vàng, nâu. Người vẽ phải chuẩn bị dụng cụ và màu vẽ trước khi vào hang tối.

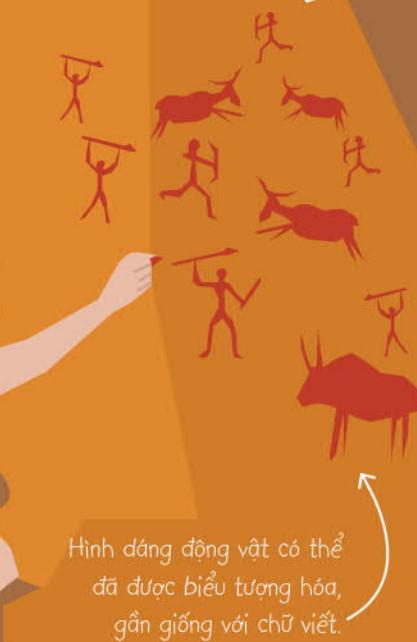
Dấu móng vuốt của thú vật là cảm hứng cho tranh hang động đầu tiên.

3 Tranh hang động phát triển suốt hàng ngàn năm cho tới khi loài người sáng tạo Kĩ thuật Khuôn tô. Họ đặt tay lên tường hang và tán màu xung quanh để nhiều khuôn hình chồng lên nhau.

Màu vẽ trộn với nước bọt rồi được "phun" lên tường.

4 Trong ánh lửa bập bùng, con người vẽ nai, bò rừng và ngựa – những loài vật họ săn được. Một số nhà Khoa học tin rằng những con người đó đang tạo ra những biểu tượng để giao tiếp với nhau.

Hình dáng động vật có thể đã được biểu tượng hóa, gần giống với chữ viết.

BẠN CÓ BIẾT?

Người kể chuyện đầu tiên

Tranh hang động ở Hang Lascaux (Pháp) có niên đại xấp xỉ 17.000 năm. Các nhà Khoa học tin rằng một số tranh nơi đây đang kể chuyện. Hình ảnh các con vật chồng lên nhau diễn tả chuyển động như hoạt hình.

Tranh hang động trong Hang Lascaux, có vẽ là hình một con gấu đang đi lại.